

Učíte se doma s dítětem, o kterém víte, že se potýká se **specifickými poruchami učení** (SPU)? Nejste v tom sami! Toto znevýhodnění je vůbec nejčastějším problémem českých školáků.

Pro žáky se SPU platí, že pokud chtějí být ve škole úspěšní, musí pracovat jinak a intenzivněji než jejich spolužáci. Domácí vzdělávání dítěte se SPU na vzdělavatele tedy klade zvýšené nároky. Zkušenosti s výukou žáků se SPU lze shrnout do několika zjednodušených doporučení, která nám mohou pomoci:

- **Vytvořme si spolu s dítětem plán** učení, který si slíbíme dodržovat. Jeho struktura i konkrétnost závisí na potřebách dítěte. Umožněme mu zaznamenávat si do plánu, co již splnilo (osvědčuje se využívat pro to tabulku, graf, osu, kartičky s hesly či symboly, vše v papírové či elektronické podobě). Zapojme do režimu dne **také pohybové aktivity**, usnadníme výuku sobě i dítěti.
- **Dávejme dítěti najevo, že věříme v jeho úspěch**, bude se pravděpodobně více snažit úkol splnit.
- **Hledejme společně s dítětem postupy, jak se učit** – snížíme negativní vliv psaní a čtení na výsledky učení dítěte – např. píšme klidně tiskacím písmem nebo na klávesnici; střídejme papír/psací náčiní rozličných druhů a barev stejně jako vhodné typy písma/podbarvení pro tisk; využívejme multimodální způsob učení – současně vidět napsané, vyslovit to nahlas a současně napsat; tvořme si své přehledy učiva.

- **Pracujme** s kompenzačními pomůckami, které dítě používá v běžné hodině – např. čtecí okénko, záložka, mačkadlo k rozlišení tvrdých a měkkých slabik, vlastní přehledy učiva.
- **Umožněme dítěti dostatek času na práci**. Zadávejme vše s dostatečným časovým předstihem a v jasných strukturovaných celcích. Pomáhejme dítěti s prvním krokem.
- **Nebraňme se využitím digitálních technologií** – např. pro psaní delších textů využijeme aplikace pro převod hlasu; pracujme s audioknihami; používejme elektronické texty (můžeme tak upravit vzhled textu, připojit vizuální či poslechový materiál).
- **Chvalme děti i za snahu, nejen za výsledek**. Sledujme pokroky, kterých dítě dosahuje, a nehelejte pouze jeho nedostatky. Poskytujeme mu průběžně zpětnou vazbu k jeho práci. Umožněme dítěti libovolný počet opakování úkolu, nejlépe až do jeho správného provedení. Preferujeme kvalitu zpracování nad množstvím, i když to může být pro dítě i nás mnohdy nesnadné.

Podrobnější informace k tématu je možné dohledat na stránkách Metodického portálu RVP.CZ v sériálu článků **Žáci se specifickými poruchami učení**. Navštívit můžete i virtuální **hodinu českého jazyka**, kde s žáky se SPU pracuje zkušený speciální pedagog.

PhDr. Renata Votavová, NPI ČR

Nabídka bezplatných překladů a tlumočení pro děti/žáky cizince

NPI ČR nabízí zajištění bezplatných překladatelských a tlumočnických služeb pro školy i rodiče či zákonné zástupce dětí/žáků cizinců. Týká se to např. informací o chodu školy v současném nouzovém stavu, práce a zadávání domácích úkolů, instrukcí ohledně pomoci pro žáky cizince v domácích podmínkách apod. V jednotlivých krajích zabezpečují tuto službu krajsí koordinátoři – kontakty na ně najdete **ZDE**. Škola předá text v českém jazyce krajskému koordinátorovi, ten jej nechá přeložit překladatelem a do několika dnů zašle text v požadované jazykové mutaci zpět škole. Více informací také na portálu <http://cizinci.nidv.cz>.

Tipy, jak podpořit žáka s nedostatečnou znalostí češtiny (cizinci, OMJ) při vzdělávání na dálku

Faktory ovlivňující výuku:

- Rodiče většinou nemohou žákům poskytovat oporu při vzdělávání, protože sami nedisponují dostatečnou znalostí češtiny.
- V rámci třídy se mohou rozdíly ve školním výkonu rapidně prohlubovat ve spojitosti s ochotou a schopností rodiny podpořit žáky především na 1. stupni.
- Plnění úkolů bude trvat žákovi cizinci delší dobu, protože například nechápe smysl zadání, musí si vyhledat neznámá slova a následně pomocí slovníku zpracovat úkol.
- Žák vypracovává úkoly většinou sám, protože mu rodiče nejsou schopni poskytnout zpětnou vazbu a korekci, čímž je ovlivněn i výsledný produkt.
- Žák je závislý na individuální podpoře učitele na dálku.

Jak zadávat úkoly:

- V písemném sdělení rodičům i žákům používat běžnou slovní zásobu, činný rod a věty jednoduché.
- Při zadávání úkolů se soustředit na to nejdůležitější a nezbytně nutné.
- Úkoly zadávat jasně a stručně, pokud možno heslovitě.
- V závislosti na úrovni češtiny zadávat pouze vypracování částí úkolu.
- Úkoly zadávat redukovane, ale pravidelně.
- Hodnotit na základě individuálně stanovených kritérií a sledovat osobní pokroky žáka. Nezakládat hodnocení na srovnání s ostatními žáky.
- Nabídnout individuální konzultaci.
- Využít možnosti tlumočnicků a překladatelů NPI ČR v případě potíží v komunikaci s rodinou a žákem.
- Odkazovat na internetové zdroje a vizuální materiály.

Podpora ZUŠ

Ústřední umělecká rada ZUŠ ČR vytvořila na svých stránkách místo pro shromažďování nápadů, ale především odkazů pro distanční studium pro všechny pedagogy v naší republice: **ZDE**. Máte-li nějaké, tak Vás velmi prosíme o vkládání. Rádi bychom toto umožnili pro všechny, kteří se chtějí podělit s ostatními a současně se navzájem inspirovat.